

The Thai Journal of Veterinary Medicine

Volume 3
Issue 2 June 1973

Article 5

6-1-1973

รังสีปรีศณา

ปราณี ตันตาวณิช

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjvm>

Part of the [Veterinary Medicine Commons](#)

Recommended Citation

ตันตาวณิช, ปราณี (1973) "รังสีปรีศณา," *The Thai Journal of Veterinary Medicine*: Vol. 3: Iss. 2, Article 5.

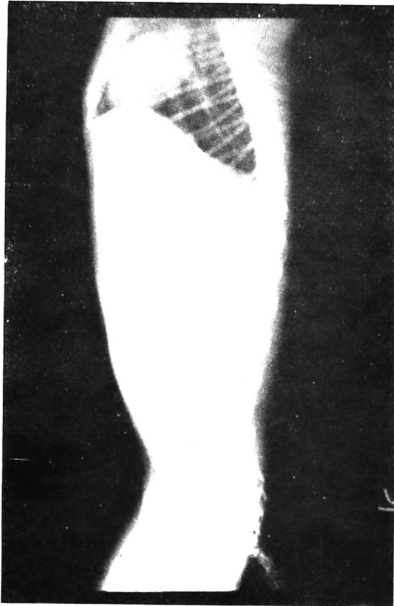
DOI: <https://doi.org/10.56808/2985-1130.3426>

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjvm/vol3/iss2/5>

This Article is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in The Thai Journal of Veterinary Medicine by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

รังสีปริศนา

* ปรานี ตันตวินิช สพ.บ. , (M.S. Radiology)

ภาพที่ 1 ภาพเอ็กซเรย์ช่องท้องของแมว
ที่ถ่ายในท่านอนตะแคง (Lateral
Position)

ภาพที่ 2 ภาพเอ็กซเรย์ที่ถ่ายในท่านอน
หงาย (Ventro Dorsal Position) ของ
แมวตัวเดียวกัน

ประวัติ

แมวพันธุ์ผสม เพศผู้ อายุระหว่าง 3-4 เดือนเจ้าของเพิ่งจะสังเกตเห็นมีก้อนแข็ง ขนาด 3x5 เซนติเมตร ยื่นออกมาทางด้านซ้ายของช่องท้อง บริเวณตำแหน่งของไตด้านซ้าย ซึ่งแมวไม่ได้อ

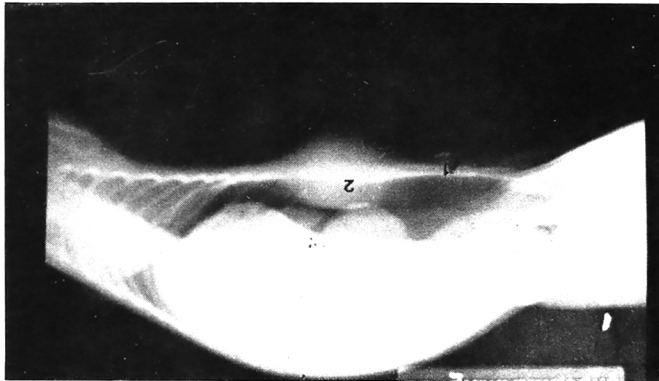
* แผนกสัตวศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แสดงอาการผิดปกติแต่อย่างใด นอกจากอาการบวมที่มองเห็นเท่านั้น

จากการตรวจโดยวิธีคลำพบว่า ก้อนนี้มีลักษณะแข็งคล้ายกับบางส่วนอยู่ในช่องท้องและบางส่วนอยู่นอกช่องท้อง ผิวหนังด้านนอกเคลื่อนไปมาได้ ส่วนก้อนแข็งที่ลึกลงไปเคลื่อนไปมาไม่ได้ติดแน่นอยู่กับ Soft Tissue ที่อยู่ลึกลงจากผิวหนังลงไป

การตรวจได้กระทำโดยการถ่ายภาพเอ็กซเรย์ช่องท้องตั้งภาพที่ 1 และภาพที่ 2

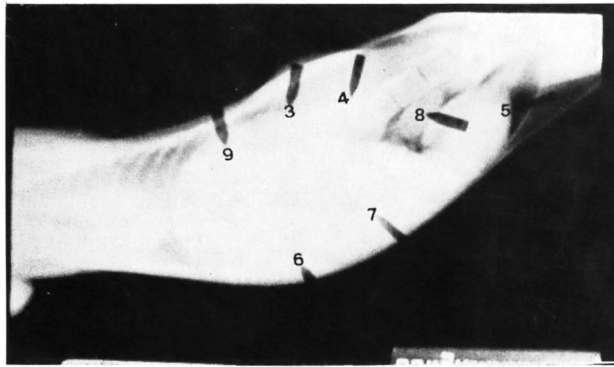
ฝึกสมอง ลองปัญญา วินิจฉัยโรคของแมวตัวนี้ โดยดูจากภาพรังสีทั้งสองภาพข้างบน ถ้ายังไม่มีคำตอบ กรุณาพลิกไปดูภาพที่ 3,4, และ 5 เพื่อประกอบการวินิจฉัย และขอให้ตอบเพียงว่า ก้อนนี้อยู่ในหรือนอกช่องท้องเท่านั้น แล้วพลิกไปดูเฉลยที่หน้า 260

ภาพที่ 3 ภาพเอ็กซเรย์แมวหลังจากที่ทำ Pneumoperitoneum ในท่านอนตะแคง ด้านซ้าย อยู่บนและเป็นส่วนที่อยู่สูงสุด ใช้ Horizontal Beam 1-Peritoneum, 2-ก้อนเนื้อเยื่อ (mass)

ภาพที่ 4 ภาพเอ็กซเรย์แมวตัวเดียวกัน หลังจากทำ Pneumoperitoneum และใช้ Horizontal Beam ในท่านอนตะแคงด้านซ้ายอยู่บนสุด และยกส่วนหัวให้สูงที่สุด (mass)

ภาพที่ 5 ภาพเอ็กซเรย์ที่ถ่ายแบบเดียวกับภาพที่ 4 แต่ยกส่วนท้ายของลำตัวให้สูงที่สุด 3-Spleen, 4-Left Kidney 5-Urinary Bladder, 6-Liver, 7-Small Intestine 8-Feces in Colon, 9-stomach

รังสีวิจารณ์

จากภาพเอ็กซเรย์ด้านข้าง นอนตะแคง (Lateral View) ในภาพที่ 1 จะมองเห็นอวัยวะและแกซในลำไส้ใหญ่ กระเพาะปัสสาวะมีน้ำปัสสาวะค้างอยู่เล็กน้อย แต่ก็ไม่สามารถมองเห็นก้อนเนื้อที่เราสงสัยได้เลย เพราะ Density ของ Mass เท่ากับ Density ของ Soft Tissue Peritoneal Lining อยู่ในสภาพปกติ กระดูกหางอันที่ 4,5 และ 7 มีลักษณะที่เรียกว่า Butterflied Vertebrae ซึ่งก็ไม่ทำให้การทำหน้าที่ตามปกติของหางผิดปกติ ส่วนอวัยวะอื่น ๆ อยู่ในลักษณะปกติ

ภาพที่สองนอนหงาย (Ventro Dorsal View) จะมองเห็นมีเศษอาหารตกค้างอยู่ในกระเพาะอาหารทางด้านซ้ายของช่องท้อง บริเวณกระดูกซี่โครงอันที่ 12 และ 13 มีแกซอยู่ในลำไส้

เล็กพร้อมทั้งมีอุจจาระและแกซอยู่ในลำไส้ใหญ่ ส่วนท้าย ๆ ก้อน (Mass) อยู่ทางด้านซ้ายของช่องท้องระหว่าง L₁ ถึง L₄ และมีบางส่วนของก้อนอันนี้ อยู่ใน ช่องท้อง ซ้อน กับ เงาม ของ กระเพาะอาหาร ซึ่งอันนี้เองจะเป็นเครื่องชี้ว่าก้อนนี้ไม่ใช่ Space Occupying Mass เพราะถ้าเป็น Space Occupying Mass จะต้องไม่ซ้อนกับเงาของกระเพาะอาหาร จะต้องดันส่วนของกระเพาะอาหารออกไปจากบริเวณนั้น เพราะฉะนั้นก็พอจะบอกได้ว่าก้อนนี้ไม่ได้อยู่ในช่องท้อง แต่ Peritoneal Lining ของช่องท้องทางด้านซ้ายไม่ชัดเจนเหมือนอย่างข้างขวา จึงทำให้เข้าใจว่าก้อนนี้อาจจะอยู่ในช่องท้อง เพราะถ้าอยู่นอกช่องท้อง เราจะต้องมองเห็น Peritoneal Lining ได้อย่างชัดเจน มีการผิดปกติของกระดูกหางเช่นเดียวกับภาพที่ 1

รังสีวินิจฉัย

จากภาพเอ็กซเรย์ทั้งสองภาพดังกล่าว ไม่สามารถที่จะช่วยในการวินิจฉัยโรคได้ จึงจำเป็นต้องทำ Special Study โดยการทำให้ Pneumoperitoneum และใช้ Horizontal Beam ดังภาพที่ 3,4, และ 5 เนื่องจากอากาศที่ฉีดเข้าไปในช่องท้องทำหน้าที่เป็น Negative Contrast ซึ่งมี Density น้อยกว่า Density ของ Soft Tissue

ทำให้เรามองเห็น อวัยวะต่าง ๆ ในช่องท้องได้ อย่างชัดเจน ภาพที่ 3,4,5 เราสามารถมองเห็น Peritoneal Lining ของช่องท้องทางด้านซ้าย และก้อนผิดปกตินี้ได้เด่นชัด แสดงว่าก้อนนี้ไม่ได้อยู่ในช่องอย่างแน่นอน

หลังจากนั้นเราอาจจะทำ Exploration หรือ Operation ใดๆต่อไปก็ได้ แต่ไม่ควรจะทำก่อนที่จะทราบแน่ชัดว่าก้อนนี้อยู่ในหรือนอกช่องท้อง

Abscess of skin and subcutaneous tissue